

Barnen Först

Nyhetsbrev

12 oktober 2009

Omvärlden förskräcks av avrättningar i Iran. Dödsdomar mot ungdomsbrottslingar bara fortsätter.

Tjuogoettårige Behnoud Shojaie hängdes i Iran på söndagen 11 oktober

Behnoud Shojaie dödade en man som sjuttonåring. Söndag den 11 oktober, mer än fyra år senare hängdes han. Behnouds fall är ett av flera uppmärksammade dödsdomar mot minderåriga förbrytare. På grund av protester och framförallt hans advokats ansträngningar blev dödsdomen flera gånger uppskjuten. Till slut avrättades han i den ökända Evin fängelset.

Avrättningen fick stort uppmärksamhet över hela världen, inte minst i Iran. Så sent som i september utryckte den svenska EU ordförandeskap sin "djupa oro" över fallet Shojaie, fördömde "den utbredda förekomsten av dödsdomar och avrättningar":

"EU uppmanar Islamiska republiken Iran att omvandla dödsdomarna mot Behnoud Shojai och Safar

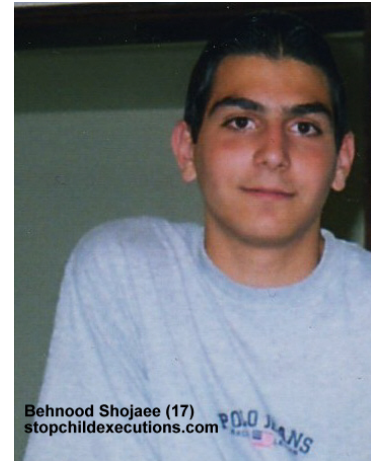
Angoti, att upphöra att tillämpa dödsstraff på brott som begåtts av personer under arton år samt därtill att ändra sin lagstiftning så att den bringas i överensstämmelse med de internationella människorättskonventioner som Iran har ratificerat, inbegripet konventionen mot barnets rättigheter och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter."

Det hjälpte alltså inte. Tehran brukar svara med det att man väntar tills de fyller 18 år.

Vid mordhändelsen var både dråparen och offret 17 år. Enligt Amnestys fallbeskrivning ingrepp Shojaie för att stoppa ett slagsmål, och högg den ene ynglingen med en glasskärva efter att själv har hotats med en kniv. Nazanin Afshin-Jam, grundare och ordförande i föreningen [Stop Child Executions](http://www.stopchildexecutions.com), kommenterar avrättningen:

"Han är en av 160 unga vars liv vi har försökt att rädda de senaste åren[...] Han var en stilig pojke med drömmar och ambitioner. Han var en pojke på fel plats vid fel tid när det utbröt bråk och en annan pojke dödades. [...] Vi kommer aldrig att veta exakt vad som hände den där dagen men vi vet säkert att han var 17 år när olyckan skedde. Han var minderårig, och enligt internationella fördrag som Iran skrivit under är det ett brott mot mänskliga rättigheter att avrätta någon för ett brott de begått innan 18 års ålder."

Förra året ska myndigheterna gått med på att skjuta upp Shojais straff för att i enlighet med sharia, islamsk lag, ge offrets anhöriga möj-

lighet att benåda honom. Det ville de inte. Myndigheternas ingripande berodde på den stora uppmärksamheten fallet hade fått i samhälle, mest tack vare Behnouds ambitiösa advokat som har blivit en ikon mot dödsstraff i synnerhet mot unga förbrytare. Förra året engagerade sig tre kända filmstjärnor för att samla in tillräcklig med pengar för att ersätta offrets anhöriga förlust. Protester mot dödsstraff och för att Behnouds benådas har fortsatt oavbrutet från olika håll. Under lördagskvällen samlades hundratals människor utanför fängelset för att försöka få avrättningen uppskjuten ännu en gång. Avrättningen togs emot med en landomfattande sorg och bitterhet.

Som alla andra tidigare fallen försökte myndigheterna ännu en gång rättfärdiga avrättningar genom att hänvisa till att det rörde sig om qesas (vedergällning) och inte edam (avrättning), en skillnad som inte erkänns i folkrätten. I fallet Shojaie gick myndigheterna så lång som att de lät det sista avgörande delen av avrättningen genomföras av offrets anhöriga. Enligt den närvarande advokaten var det just anhöriga som drog undan pallet un-

der Behnouds fötter i avrättningsstunden.

Enligt Amnesty har Iran avrättat minst 346 personer under 2008, varav minst åtta ungdomsbrottslingar. Antalet kända fall av ungdomsavrättningar beräknas till sju under 2007. Just nu pågår flertal kampanjer från olika människorättsorganisationer för att uppmana Irans styre upphöra med att döma ungdomar som begått brott som minderåriga, till döden. Den Iranska republiken har nämligen skrivit under barnkonventionen. I och med dödsstraffet mot barn och ungdomar struntar Tehrans regim i de allra grundläggande principerna av barnen rättigheter i samhället.

Avrättningen av Behnoud Shojaie genomfördes enligt tidigare planering, dagen efter 10 oktober, den internationella dagen mot dödsstraff. Två dagar innan firades internationella dagen för barnens rättigheter. Många politiska organisationer världen över har konstaterat avrättningen som ett öppet hån mot mänskliga rättigheter från den iranska regimen.

Just nu sitter minst 132 personer i fängelse i väntan på avrättning, samtliga för brott de har begått när de var barn. Rättsväsende håller dessa ynglingar kvar med en säker död i sikte, tills de fyller 18 år. **Näst i tur står namnet *Safar Angoti*. Avrättningen har planerats för nästa vecka, 21 oktober.**

Apatiska flykting barn: både i dagens verklighet och i Sveriges levande historia

Mostafa Rashidi

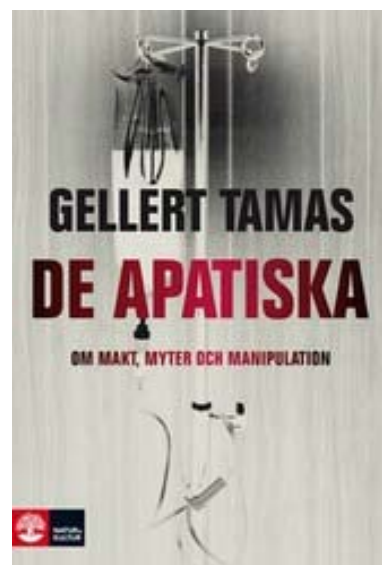
En ny bok av Gellert Tamas under rubriken "Apatiska Barn, om makt, myter och manipulation" har uppmärksammats stort. Boken beskrivs som en omfattande reportage om apatiska flyktingbarn under 2003 och 2006. Under perioden avvisades flertals barn och familjer ut ur Sverige. I en nötskal, markerades det apatiska tillståndet som en manipulation, det vill säga en falsk beteende vilket föräldrarna drev sina barnen i. Alltesammans för att få asyl i landet. Fenomenet omfattade flera hundra barn. Slutsumman var inte mindre än ett internationell fiasko. Flertals internationella människorättsorganisationer kritiserade både migrationsverket och den svenska regeringen, oftast med hårda ordval och formuleringar..

Enligt Aftonbladets recension: "... genom ett enormt researcharbete punkterar Tamas inte bara rykten om manipulering och simulering. Han gestaltar också detaljerat och trovärdigt en omvänd häxprocess, där vuxna med makt – statsråd, psykologer, psykiatriker, poliser och journalister – utan bevis vittnade falskt mot barn. "

Den nu pågående enorma uppmärksamheten har två anledningar. Å ena sidan bottenar uppståndelsen i den enkla verkligheten att det fortfarande finns mycket osagt kring ämnet. "De Apatiska - en nedstigning i helvete" är rubriken från bloggen *Uppriktigt sagt*. Andra har kallat den som en skamfläk över vår samhälle. Det finns mycket av sanning i sådana bedömningar. Visserligen flertals av apatiska barn och dess föräldrar fick uppehållstillstånd, huvudsakligen tack vare en uppgörelse som Vänsterpartiet och Miljöpartiet påtvingade Socialdemokraterna

i slutet av år 2005. Trots detta kan vårt samhälle inte bli kvitt den smärtsamma behandling av apatiska barn och allt vad det innebar. En del kritiker påstår att Gellert Tamas har delvis avvikit från rena fakta. Må det vara så, men det viktiga är att han sätter en smärtsam verklighet på dagsordningen, och kräver svar.

Å andra sidan beror uppmärksamheten på det faktumet att ännu en ny våg av apatiska flyktingbarn är på väg. Detta i följd av en hårdhänt flyktingpolitik och omfattande utvisningshot som är igång.

Numera räknas antalet apatiska barn upptill 150 fall- minst. Förvånansvärt nog reaktionerna kring dessa fall av apatiska barn börjar likna samma stämning som för 3 år sedan! I en sådan debattklimat "välkomnas" Gellert Tamas bok stort.

Apatiska barn och deras historia i Sverige har satt djupa spår i vårt samhälle. Som det står i bloggen *Uppriktigt sagt* handlar boken "... om hur vi som samhälle förmår leva upp till våra grundläggande värderingar som bl.a. handlar om barns rätt till skydd. Det är inte sant att allt är frid och fröjd. Vi har en god bit dit. Gellert Tamas visar det med sin bok...".

Mostafa Rashidi

Barnen Först

Box 2263
142 02 Trångsund
Nyhet brev, ansvarig:

Tel: 070- 73 99 868
Fax: 08- 399 734
barnenforst@gmail.com
barnenforst@gmail.com
www.barnenforst.se